

До разової спеціалізованої вченої ради
у Донецькому державному університеті внутрішніх справ
м. Кропивницький, вул. Велика Перспективна, 1.

ВІДГУК

**офіційного опонента на дисертацію Маринич Ольги Юріївни
«Забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому
кримінальному провадженні», подану на здобуття наукового ступеня
доктора філософії з галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081«Право»**

Вивчення рукопису та реферату дисертації О. Ю. Маринич, ознайомлення з публікаціями здобувачки дає підстави для попереднього висновку, що дисертантка досягла поставленої мети, роботу виконала на належному науковому й методологічному рівні. Цей висновок підтверджується множиною основних критеріїв, за якими оцінюються такі наукові роботи.

Актуальність теми дослідження. Комплексний характер проблеми забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні зобов'язує звернути увагу на актуальність цієї теми у декількох аспектах, кожен з яких висвітлює різні площини значущості та необхідності наукових розробок у цьому напрямі.

Соціально-аксіологічний аспект актуальності теми полягає у тому, що охорона прав, свобод і законних інтересів людини за своєю історичною сутністю є одним із найвищих досягнень людської цивілізації та має глобальний характер. Створення Організації об'єднаних націй (прийняття її Статуту) і подальше прийняття Загальної декларації прав людини та Пакту про права людини започаткувало якісно новий етап розвитку співробітництва держав та їх соціальних груп у сфері охорони прав людини.

Україна в своєму Основному законі у 1996 році проголосила себе правовою державою (ст. 1 Конституції України), а утвердження й забезпечення прав і свобод людини – головним обов'язком держави (ст. 3 Конституції України). Ці положення мають особливе значення для кримінального процесу, який є сферою державної діяльності, що пов'язана з можливістю істотного обмеження прав і свобод людини, а звідси й необхідністю їх належного та ефективного забезпечення.

Одним із етапів кримінального провадження, на якому якраз найчастіше та найжорсткіше можуть обмежуватись права і законні інтереси людини, є досудове розслідування. Адже саме на цій стадії кримінального провадження можуть здійснюватись певні процесуальні дії та прийматись процесуальні рішення, які мають ознаки такого примусового обмеження. Отже, цілком логічним є те, що забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні є важливим і необхідним для гарантування дотримання інтересів як українського суспільства, так і держави, а рівень такого забезпечення – маркером законності та справедливості не лише досудового розслідування, а й кримінального судочинства загалом.

Доктринальний аспект актуальності теми зумовлений насамперед тим, що станом на сьогодні кримінальна процесуальна наука все частіше звертає свою увагу на питання забезпечення прав і законних інтересів людини в кримінальному провадженні. Проте, численні наукові дослідження присвячені лише окремим аспектам цієї проблематики, подана ж дисертація, на відміну від інших, є першим у вітчизняній кримінальній процесуальній науці комплексним дослідженням забезпечення прав і законних інтересів людини на різних етапах досудового кримінального провадження.

Цей аспект актуальності роботи підкреслюється й тим, що дисертаційне дослідження виконано відповідно до положень Національної стратегії у сфері прав людини (у частині запобігання та протидії катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню,

забезпечення права на справедливий суд), затвердженої Указом Президента України № 119/2021 від 24 березня 2021 року, пріоритетного напрямку «Правові механізми забезпечення і захисту прав та свобод людини», «Удосконалення національної правової системи та її адаптації до європейського права» Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року № 12-21, тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2025-2029 роки затвердженої Наказом МВС від 21 травня 2024 р. № 326, Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, схваленого Указом Президента України від 11 травня 2023 р. № 273/2023).

Нормативний аспект актуальності пов'язаний з тим, що висловлені в роботі пропозиції про внесення змін і доповнень у нормативні акти, які регламентують забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні, сприятимуть вдосконаленню правового регламентування цієї сфери кримінальної процесуальної діяльності.

Правозастосовний аспект пов'язаний із тим, що дослідження комплексу питань, зв'язаних із особливостями кримінальної процесуальної діяльності спрямованої на забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні, сприятиме якіснішому та ефективнішому її здійсненню, й тим самим досягненню мети та виконанню завдань кримінального процесу.

Викладене свідчить про існування науково-прикладної проблеми, яка полягає у необхідності комплексного теоретичного дослідження проблематики забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні та розробці науково-обґрунтованих підходів щодо її доктринального розуміння та забезпечення належної реалізації. Саме

тому актуальність теми дисертаційного дослідження Ольги Юріївни Маринич не викликає сумніву.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані дисертанткою, у своїй більшості є достовірними й обґрунтованими, такими, що вирішили поставлену мету і завдання дослідження.

Метою дисертаційної роботи є отримання нових наукових результатів щодо сутності та ефективності забезпечення прав і законних інтересів людини на різних етапах досудового кримінального провадження (с. 19 дисертації).

Для досягнення поставленої мети вирішувалися такі основні завдання: – прослідкувати генезу законодавчих положень щодо забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; – сформулювати поняття забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; – визначити засоби забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; – охарактеризувати забезпечення прав і законних інтересів людини на початковому етапі досудового кримінального провадження; – охарактеризувати забезпечення прав і законних інтересів людини на етапі досудового розслідування; – сформулювати поняття ефективності забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; – визначити напрями підвищення ефективності забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; – сформулювати пропозиції щодо удосконалення положень кримінального процесуального закону у частині забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні (с. 19 дисертації).

Загальний аналіз наукової праці, висновків за розділами та загальних висновків дозволяє стверджувати, що зазначені завдання дисертантом було виконано, а мету дослідження – досягнуто.

Мета і завдання співвідносяться з об'єктом і предметом дослідження. Так, його об'єктом є суспільні відносини, що виникають, розвиваються та припиняються у зв'язку з забезпеченням прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні. Предметом дослідження є забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні (с. 19 дисертації).

Відповідно до мети і завдань наукового дослідження використано сукупність методів сучасної гносеології. Методологічною основою дослідження є комплекс загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, що застосовуються у правовій науці, зокрема: аналізу, синтезу, індукції, дедукції, узагальнення, моделювання, соціологічний метод (опитування), статистичний, герменевтичний, історико-правовий, системно-структурний, порівняльно-правовий.

Нормативну основу роботи склали Конституція України; міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; чинне кримінальне процесуальне та кримінальне законодавство; інші закони України; підзаконні нормативно-правові акти, а також законодавство окремих країн.

Науково-теоретичне підґрунтя дослідження склали наукові праці українських та зарубіжних вчених у галузі кримінального процесуального права, а також інших галузевих дисциплін. При цьому слід зазначити, що наукові джерела використані дисертанткою переважно критично – з глибоким аналізом, коректною полемікою та аргументацією власного підходу до тих або інших положень, висновків чи пропозицій їх авторів, що свідчить про зрілість дослідниці та високу загальну наукову культуру.

Емпіричну базу дослідження становлять: рішення Європейського суду з прав людини у сфері правового регулювання кримінальних процесуальних відносин, судові рішення, внесені до Єдиного державного реєстру судових рішень, дані судової статистики щодо розгляду кримінальних справ, результати анкетування 127 слідчих Національної поліції України, 51

прокурора, 73 адвокатів у кримінальних провадженнях протягом 2024-2025 років, а також власний досвід практичної роботи автора, набутий в органах Національної поліції.

Науковий апарат рецензованої дисертації достатньо високий. Матеріал викладено чітко, доступно, логічно послідовно, юридично грамотно. Коректно виділено головні положення.

Ці та інші показники свідчать про комплексну, цілісну, теоретично і практично значущу роботу, вказують, що сформульовані в дисертації наукові положення, висновки і рекомендації мають достатній ступінь наукової обґрунтованості, є достовірними.

Структура дисертації О. Ю. Маринич є логічно обґрунтованою, в достатній мірі узгодженою з визначеними здобувачкою метою та завданнями, об'єктом і предметом дослідження. Основний текст роботи складається зі вступу, трьох розділів, що поділені на сім підрозділів, висновків до кожного розділу та загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

У розділі 1 «Сутність забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні» аналізується генеза законодавчих положень щодо забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні, поняття та засоби забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні.

У розділі 2 «Забезпечення прав і законних інтересів людини на різних етапах досудового кримінального провадження» досліджуються особливості забезпечення прав і законних інтересів людини на початковому етапі досудового кримінального провадження та на етапі досудового розслідування

У розділі 3 «Ефективність забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні» розглядається поняття ефективності забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні та напрями її підвищення.

Зроблені висновки до дисертації в достатній мірі відображають одержані наукові результати. Висловлені ідеї, висновки й пропозиції О. Ю. Маринич підтверджує та підкріплює емпіричними даними, наявними доктринальними позиціями з питань, що розглядаються.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації визначається перш за все тим, що дисертація О. Ю. Маринич є однією з перших у науці кримінального процесу науковою роботою, що присвячена комплексному дослідженню забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні.

Низка теоретичних положень, висновків і рекомендацій дисертанта мають наукову новизну та теоретичну значущість і відповідають рівню дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Так, одним із основних позитивних моментів, який потрібно відзначити в поданій дисертаційній роботі, є те що в ній запропоновано авторське визначення забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні. Під ним авторка розуміє надання особі юридичної та фактичної можливості використання права та задоволення законного інтересу або можливості відмови від права та законного інтересу шляхом правового регулювання та реалізації процесуальних гарантій прав та законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні.

Цікавою є пропозиція дисертантки щодо унормування мінімального 14-денного строку після повідомлення особі про підозру до закінчення досудового розслідування з метою недопущення порушення права на захист внаслідок передчасного завершення досудового кримінального провадження.

Викликає інтерес й запропоноване авторське розуміння ефективності забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні як здатності процесуальних гарантій за мінімальний термін часу досягнути мети щодо забезпечення особі юридичної та фактичної можливості використати право та задовольнити законний інтерес або можливості

відмовитися від права та законного інтересу у досудовому кримінальному провадженні;

Заслуговує на увагу й обґрунтування дисертанткою позиції, що напрямами підвищення ефективності забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні є: 1) деформалізація кримінального процесуального законодавства в частині правової регламентації процедурної діяльності сторони обвинувачення у досудовому кримінальному провадженні; 2) деталізація кримінального процесуального законодавства в частині правової регламентації обмеження прав людини у досудовому кримінальному провадженні; 3) оптимізація судово-контрольної діяльності за обмеженням прав людини у досудовому кримінальному провадженні; 4) діджиталізація досудового кримінального провадження; 5) удосконалення прокурорського нагляду за додержанням законів органами досудового розслідування під час обмеження прав людини у досудовому кримінальному провадженні;

Достатньо актуальними є й пропозиції дисертантки щодо удосконалення доктринальних положень щодо забезпечення права людини на заборону катування під час кримінального провадження. Зокрема, такою що заслуговує на підтримку є думка авторки про те, що відсутність визначення у процесуальному законі чітких меж застосування примусу під час реалізації затримання, приводу, примусового освідування та примусового відібрання біологічних зразків не сприяє забезпеченню права людини на заборону катування у досудовому кримінальному провадженні.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що сформульовані положення, висновки та пропозиції є істотним внеском дисертантки в науку кримінального процесу, дозволяють використовувати їх у науково-дослідній діяльності.

Практична значущість результатів дослідження визначається його загальною спрямованістю на вдосконалення кримінального судочинства. Окремі сформульовані у дисертації положення демонструють нові підходи до

забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні.

Крім того, як зазначено у вступі роботи самою дисертанткою, результати дослідження уже нею впроваджені та використовуються або будь-ким можуть бути впроваджені й використовуватись в майбутньому в: – науково-дослідній сфері – під час подальшої теоретичної розробки забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні (акт впровадження Донецького державного університету внутрішніх справ від 14 травня 2025 року); – навчально-методичній діяльності – при викладанні навчальних дисциплін кримінального процесуального профілю та підготовці навчально-методичних матеріалів (акт впровадження Донецького державного університету внутрішніх справ від 14 травня 2025 року); – законотворчій діяльності – при удосконаленні норм кримінального процесуального закону у частині забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; – правозастосовній діяльності – для підвищення ефективності забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні (с. 23-24 роботи).

Повнота викладення основних результатів дисертації в опублікованих наукових працях. Результати дослідження повною мірою відображені в наукових фахових виданнях авторки, зміст і характер яких відповідають вимогам МОН України, а також виступах авторки з доповідями основних положень дисертації на науково-практичних заходах, що в цілому свідчить про достатній рівень її апробації.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 8 наукових публікаціях, з них 6 статей – у наукових виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, 2 статті – у періодичному науковому виданні держави, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу з

наукового напрямку «Право», 3 тез доповідей – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Загалом опубліковані О. Ю. Маринич праці достатньо повно відображають зміст основних положень і висновків дослідження та дозволяють науковій громадськості ознайомитися з ними.

Дотримання академічної доброчесності. Академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувачки офіційним опонентом не виявлено.

Реального або потенційного **конфлікту інтересів** у офіційного опонента ні стосовно здобувачки, ні щодо наукового керівника – немає, ми не є близькими особами.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації. Даючи позитивну оцінку рецензованій дисертації, варто зауважити, що, як і будь-яка значна за обсягом та кількістю досліджуваних проблем наукова праця, вона має й окремі суперечливі або дискусійні положення, які вимагають додаткової аргументації або пояснень здобувачки під час прилюдного захисту. Так, зокрема:

1. У підрозділах 1.2 та 1.3 роботи, розглядаючи питання щодо сутності прав та інтересів, авторка висловлює думку (зокрема на с: 54), що «під поняттям законний інтерес особи у кримінальному провадженні потрібно розуміти усі правомірні потреби особи у контексті кримінального провадження, навіть й ті, які не втілені у форму закону. Разом з тим, права особи, в якомусь сенсі також є законними інтересами, однак останні вже втілені у нормативну форму та їх реалізація забезпечуються встановленими процесуальними обов'язками та відповідними процесуальними гарантіями».

Щодо процитованої тези, то, на думку офіційного опонента, варто висловити декілька міркувань.

По-перше, визначаючи інтерес як правомірну потребу, доцільно було б проаналізувати співвідношення понять «потреби» й «інтерес» та висловити власне бачення щодо їх розуміння та розмежування. У психології їх

розділяють таким чином: якщо потреби, – це те, що є необхідним для існування людини, то інтерес – це ставлення людини до тієї чи іншої потреби, шлях і механізм до її задоволення. Безпосередній об’єкт інтересу – не саме благо як таке, а те, що забезпечує можливість отримання цього блага. Отже, поняття інтересу є більш широким. Складовими елементами структури інтересу є відповідна потреба (вона передує йому, викликає й обумовлює його), а також спосіб її задоволення. Інтерес формується для задоволення потреб, без них він не існує. Хоча потреби в кримінальному провадженні можуть існувати й поза інтересом, якщо вони не усвідомлені та в особі бракує можливостей їх задоволення. Потреба співпадає (зливається) з інтересом, лише коли вона задоволена, а інтереси реалізовані в діяльності учасників процесу.

По-друге, розглядаючи питання щодо розуміння сутності законного інтересу, авторка погоджується з позицією тих науковців, які терміну «законний» надають значення як такого, що не тільки визнаний законом (вузьке розуміння), а який є законний по суті, тобто який не суперечить закону (широке розуміння терміна) (с. 52-53 дисертації). Проте, у зв’язку з цим виникає логічне питання: який же критерій встановлення законності інтересу? На думку офіційного опонента, щодо закріплених у законі інтересів, то ним є їх правова регламентація. Стосовно ж інтересів, які не мають прямого законодавчого регламентування, таким критерієм є їх відповідність соціальним нормам, які або знайшли, або не знайшли свого втілення у принципах (засадах) того чи іншого виду діяльності (в нашому випадку кримінального провадження). В останньому випадку (за браком правового регламентування), відповідність інтересів соціальним нормам повинна визначатися залежно від сутності потреб, що лежать в його основі. Якщо потреба є розумною, такою, що дійсно відповідає інтересам суспільства загалом чи окремих його членів зокрема, і здатною задовольнити їх певні правомірні прагнення, такий інтерес має визнаватися законним. Наприклад, інтерес хворого свідка у кримінальному провадженні полягає в

тому, щоб бути допитаним в місці його перебування – в лікарні чи вдома, є таким, що відповідає його розумним екзистенціальним потребам і повинен бути визнаний законним.

2. У підрозділі 2.1 дисертації, авторка розглядає питання щодо забезпечення прав і законних інтересів людини на початковому етапі досудового кримінального провадження. На с. 94 роботи висловлена думка, що «причиною порушення права людини на ефективне початкове розслідування є, насамперед, недосконала правова регламентація процедури початку досудового розслідування, що містить можливість не об'єктивного «фільтрування» джерел інформації на предмет наявності або відсутності ознак кримінального правопорушення. Здійснюваний співробітником правоохоронного органу на підставі законодавчих оціночних термінів суб'єктивний аналіз фактичних відомостей про можливе вчинення кримінального правопорушення часто призводить до бездіяльності дізнавача, слідчого, прокурора щодо невнесення необхідних даних до ЄРДР».

У зв'язку з цим виникає питання, яким чином, на думку дисертантки, можна об'єктивувати процедуру прийняття рішення про початок досудового розслідування? Пропозиція дисертантки про «автоматичний» початок досудового розслідування, що виключає будь-яку суб'єктивну оцінку фактичних даних на предмет наявності або відсутності ознак кримінального правопорушення (с. 107 роботи), на думку офіційного опонента, є сумнівною. Адже вона: по-перше, не відповідає чинному кримінальному процесуальному законодавству, яке передбачає можливість початку досудового розслідування у разі вчинення кримінального правопорушення (а це означає, що необхідно пересвідчитись у наявності його ознак); по-друге, призведе до невиправданого збільшення навантаження на органи досудового розслідування; по-третє, до порушення прав осіб щодо яких можуть безпідставно розпочинатись кримінальні провадження.

Можливо з метою усунення надлишкового суб'єктивізму запропонувати розгляд питання про наявність підстави для початку досудового

розслідування (достатніх ознак, що вказують на вчинення кримінального правопорушення) здійснювати шляхом встановлення наявності у заяві про кримінальне правопорушення чи в результаті його самостійного виявлення ознак як мінімум двох елементів складу кримінального правопорушення (об'єкта та об'єктивної сторони).

Крім того, аналіз змісту підрозділу 2.1 дисертації викликав ще одне зауваження, яке полягає у недостатній увазі забезпеченню прав і законних інтересів людини на початковому етапі досудового кримінального провадження щодо кримінальних проступків. Адже чинний КПК України передбачає низку процесуальних дій, що можуть здійснюватись ще до внесення відомостей в ЄРДР, які за своєю сутністю можуть розглядатись як такі, що можуть обмежувати права та інтереси людини, й результати яких набувають самостійних видів доказів за процесуальним джерелом закріплення.

3. На с. 129 дисертації, розглядаючи питання щодо забезпечення права на захист у контексті прийняття рішення про повідомлення про підозру, цитується думка С. Л. Лисаченка, який вважає, що у різних кримінальних провадженнях сукупність даних щодо підозри особи може бути неоднаковою, але навіть мінімальна кількість викривальних відомостей (наприклад, з одного джерела) щодо особи має визнаватися безумовною підставою для надання особі статусу підозрюваного, а її допит можливий лише у зазначеному процесуальному статусі. Проте, на жаль, оцінки зазначеній позиції дисертантка не дає. У зв'язку з цим, виникає теоретично і практично важливе питання: поділяє вона її чи ні (чи дійсно одного доказу за процесуальним джерелом закріплення достатньо для висновку про наявність підстави для повідомлення про підозру)?

4. На сторінках 138-150 дисертації, розглядаючи питання щодо забезпечення права на розумний строк досудового кримінального провадження, дисертанткою висловлено декілька пропозицій, окремі з яких викликають критичні зауваги.

По-перше, щодо регламентування максимальної кількості зупинень та відновлень досудового розслідування (не більше п'яти разів) (с. 148 роботи). На думку офіційного опонента така позиція є занадто категоричною, адже в окремих кримінальних провадженнях можуть виникати ситуації, що об'єктивно вимагатимуть прийняття такого рішення більше разів. Можливо, доцільно було б передбачити, що у виняткових випадках ця кількість все-таки може бути більшою.

По-друге, щодо думки дисертантки про те, що, зважаючи на відсутність судового контролю за законністю підстав та процесуального порядку зупинення досудового розслідування, необхідно регламентувати прийняття цього рішення слідчим суддею (с. 149-150 роботи). Щодо цієї пропозиції, то зауважимо, що чинний КПК все-таки передбачає можливість здійснення судового контролю (хоча не попереднього, а послідуєчого), адже п. 2 ч. 1 ст. 303 КПК України надає можливість оскарження цього рішення до слідчого судді. Крім того, така пропозиція, на думку офіційного опонента, є сумнівною й з точки зору здійснення в такому разі слідчим суддею невластивої йому кримінальної процесуальної функції – функції розслідування. Адже рішення про рух кримінального провадження на стадії досудового розслідування відповідно до норм чинного КПК повинно прийматись суб'єктом, який його здійснює.

5. На с. 156-159, розглядаючи проблемні аспекти забезпечення права на недоторканність житла чи іншого володіння особи у ході досудового кримінального провадження, дисертантка висловлюється за розширення невідкладних випадків проникнення до житла чи іншого володіння особи для проведення процесуальних дій. Ця позиція ґрунтується на аналізі висловлених в науковій літературі думок з цього приводу (зокрема О. М. Дроздовим та Н. В. Глинською) та результатах опитування слідчих, прокурорів та адвокатів.

У зв'язку з цим виникає питання: про які саме невідкладні випадки йде мова? Якщо одним з них є необхідність віднайдення і вилучення об'єктів, які

можуть бути речовими доказами у кримінальному провадженні (про що зазначали О. М. Дроздов та Н. В. Глинська), то виникає питання: чи не призведе це до порушення прав і законних інтересів осіб – володільців житла чи іншого володіння й до зловживань з боку органів розслідування? Адже такий невідкладний випадок стосуватиметься певних невідомих чи чітко невизначених об'єктів, які можуть як знаходитись, так і не знаходитись в певному житлі чи іншому володінні особи. На жаль, відповіді на поставлене питання немає і в результатах анкетування, адже респонденти, які дали позитивну відповідь на поставлене питання не конкретизували, якими невідкладними випадками доцільно було б розширити можливість проникнення до житла чи іншого володіння.

Водночас, висловлені зауваження стосуються переважно спірних питань дослідження або ж окремих недостатньо чітко викладених позицій. Здебільшого вони є свідченням творчого характеру роботи, а деякі з них носять характер побажань і мають послужити основою для дискусії під час прилюдного захисту дисертації. Їх наявність не знижує достовірності основних наукових здобутків, висновків і рекомендацій, що містяться в рецензованій дисертації, не спростовує її загальної концепції та положень, що становлять наукову новизну дослідження й виносяться на захист.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК:

Актуальність теми дослідження, достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, наукова новизна та значущість отриманих результатів дають підстави для висновку про те, що дисертаційна робота Ольги Юріївни Маринич є самостійною, завершеною науковою працею, в якій авторкою отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності розв'язують важливе для науки завдання з комплексного дослідження особливостей забезпечення прав і законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні.

Дисертація відповідає спеціальності 081 Право та вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 р. № 283), наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12.07.2019 р.) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), а її авторка – Маринич Ольга Юріївна, на підставі прилюдного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 «Право».

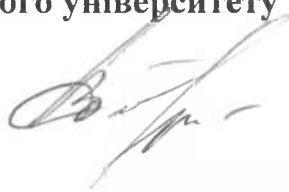
Офіційний опонент –

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри кримінального процесу

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

В'ячеслав ВАПНЯРЧУК

«30» червня 2025 року

